

SYRENA

Tygodnik Wolnych Polaków — Hebdomadaire des Polonais Libres

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI:
20, rue Legendre 20 — PARIS (17)
Metro Villiers Tel.: WAGram 00-45

ROK IV. — Nr. 128
15 LIPCA — 15 JUILLET 1950

PRIX
CENA 15 fr.

W dziesięciolecie walk polskich we Francji

Naczelnny Wódz gen. Wł. Anders wśród Emigracji

W ubiegłą niedzielę Wschodnia Francja przeżyła swój wielki dzień. Oto do miasta Dieuze, w okolicach którego przed dziesięciu laty toczyły się krwawe walki wojsk polskich z hitlerowskim najeźdźcą, przyjechał Naczelnny Wódz gen. dyw. Władysław Anders, by wraz z niepodległościowym Wychodźstwem złożyć hołd poległym w boju żołnierzom.

Już od wczesnego ranka zaczęły zjeżdżać do Dieuze ze wszystkich stron Francji autokary, autobusy, auta prywatne. Czym kto mógł i jak kto mógł, dążyli ludzie do punktu zbornego, by obecnością swoją manifestować niepodległościową postawę Emigracji i zdecydowaną wolę polskich mas robotniczych wytrwania w walce tak długo, dopóki Polska nie uzyska należnych jej w świecie praw, dopóki Polska nie odzyska swej wolności i

nikt nie stoi, na cześć Naród — boć Emigracja jest nierozdzielnie z Narodem związana — jest zdrowy, zwarty, zbratany i jak w 1939 r. stanowi potężną siłę, z którą trzeba się liczyć. Piszemy śmiało Naród — bowiem w Dieuze byli przedstawiciele wszystkich organizacji niepodległościowych. Mówimy organizacyjni, a nie partyjni, bo tych na szczęście między nami nie było. Wśród lasu 121 sztandarów organizacyjnych były sztandary związków kombatanckich, katolickich i świeckich, kulturalno-oświatowych i sokolich, harcerskich itd., itd. Przewodził zaś im sztandar 2 pułku I Dywizji Grenadierów. Liczną delegację przysłało Wychodźstwo nasze z Nord i Pas de Calais, z Paryża, ze środkowej i zachodniej Francji. Nie zbrakło również delegacji z Anglii, reprezentowanej przez kilkunast

stości polskich. Generał przechodzi przed frontem mas publiczności, która wita go na jego cześć. Pluton Harcerzy i Harcerek wznosi na cześć Naczelnego Wodza okrzyk "Czuj, czuj, czuwaj!" Po krótkim przyjęciu w Merostwie, gdzie Gen. Andersowi przedstawiła się Rada Miejska, wyrusza pochód do kościoła. Pochód jest rzeczywiście imponujący: ulice są wprost zatłoczone masami ludzkimi. Do świątyni dostaje się poza pocztami sztandarowymi niewielka garstka — kilkuset ludzi — reszta pozostaje na ulicy i bierze udział w nabożeństwie, które wszyscy wspólnie słyszą dzięki zainstalowanemu megafonom. Pieniążki religijne wykonuje w czasie Ofiary zorganizowanej przez ks. Chojnackiego Chór z Creutzwald pod batutą p. Langa. Po Ewangelii na kazalnicy wchodzi b. kapelan Grenadierów, ks. Dziekan Miedziński. Kazno dzieja przed wejściem na mównicę ucałował Sztandar pułkowy. Ks. Miedziński najpierw odczytał depeszę Protektora duchowego Emigracji, ks. biskupa Gawliny, który wszystkim Grenadierom i całemu Wychodźstwu przesłał swe pasterskie błogosławieństwo. W pięknym, długim kazaniu ks. Miedziński położył mocne akcenty na los Narodu, który po tak straszliwych walkach i cierpieniach nie odzyskał wolności i niepodległości. — Czcimy dziś — mówił Kaznodzieja — tych wszystkich, których nie ma już na ziemi, którzy nie spoczęli do snu wiecznego w Ojczyźnie, ale którzy walcząc za naszą wolność i za wolność ludzkości ginęli po całym szerokim świecie". Cierpi nasz Kraj, ale Bóg w każdej sytuacji Polsce miłosierdzie swe okazuje. Z Jego to woli byli wielcy Hetmani, byli Żółkiewscy i jemu podobni. I oto dziś mamy naszego Wodza, który przybył do nas, byśmy Go mogli poznać osobiście, takim, jakim jest, a nie takim, jak Go przedstawiają rozmaite gazety. Po nabożeństwie tłum zaintonował "Boże, coś Polskę..." Drżały mury miasta od potężnego wołania: Ojczyznę wolną raz nam wrócić, Panie! Śpiewał je kościół, śpiewała je ulica — ludziom płynęły łzy z oczu, ale wszyscy wierzyli, że tak gorącego błagania, takich szczerych modłów Bóg wysłucha i musi zniknąć z ziemi polskiej sowieckomoskiewska przemoc.

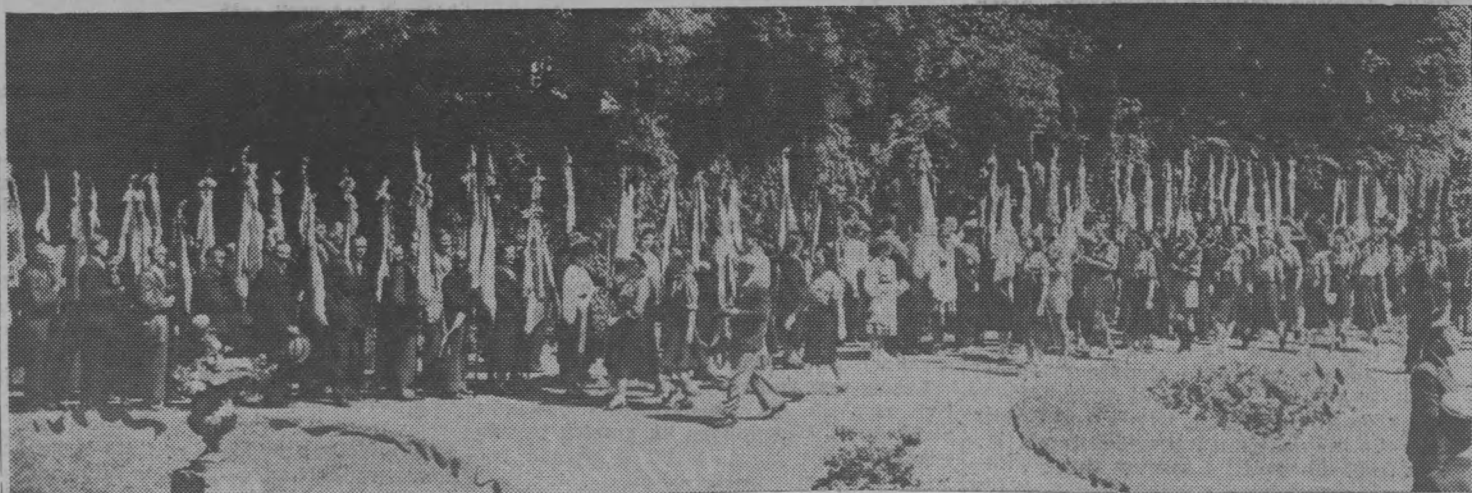
Fragment placu przed merostwem Dieuze

niepodległości, dopóki Polska nie odzyska zagrabionych jej przez sowieckiego moskala wchodnich rubieży. O masie uczestników tej wspaniałej manifestacji mówią Czytelnikom naszymy fotografie, które drukujemy. Nie pokazują one jednak całości bowiem aparaty tylko fragmentarycznie obejmowały te potężne tłumy. Ile nas było? — jedni obliczają na z górą pięć tysięcy, władze francuskie mówią — ponad 6000. Jedno jest pewne — była to jedna z najpotężniejszych manifestacji polskich we Francji, była to wspaniała odpowiedź Emigracji naszej na komunistyczne prowokacje. Na nic się nie zdały pogróżki agentów na służbie sowieckiej. Na nic się nie zdało wprzagnięcie do propagandy francuskich czynników komunistycznych. Na nic się nie zdały sabotaże środków transportowych, odmawianie autobusów, przepłacanie firm transportowych, ażeby uniemożliwić wyjazd naszym Rodakom we wschodniej Francji. Nie ma w Lotaryngii i Alzacji ani jednego ośrodka polskiego, z którego Polacy nie przyjechaliby do Dieuze. A zważyć należy, że odbywało się to wszystko z dobrej woli, że tu nikt nikogo nie namawiał, ani nie przymuszał, że nikt za nikogo nie płacił, że nikt nie mianował obcych Polakami — jak to robili polscy agenci Kominformu w dn. 2 lipca. Ciężko pracujący i mało zarabiający górnik polski, robotnik fabryczny czy rolny sam za siebie płacił i nie poskapił ciężko zapracowanego grosza, by wziąć udział w złożeniu hołdu Poległym, by zamianifestować wobec Naczelnego Wodza swą miłość Polski, swe pragnienie wolności, swą lojalność i oddanie w stosunku do legalnych Władz naszych, swą determinację w dalszej walce.

Ta wspaniała manifestacja była wielkim egzaminem dojrzałości Emigracji. Dowiodła ona, że nieprawdą jest, jako byśmy byli skłóceni i podzieleni. To tylko przywódcy partyjni nie potrafili się porozumieć, ale za nimi

stu Grenadierów z dowódcą I Dyw. gen. Duchem i z dow. 2 DSP płk. Pelcem na czele. O godz. 10 rano mer miasta Dieuze wita przedstawiciela Ministra b. Kombatanów i Ofiar Wojny, p. Jacquinot, prefekta z Chateau — Salins, który dokonuje przeglądu sztandarów. W kilka chwil później najeżdża Naczelnny Wódz. Orkiestry grają tuz generalski. Generał przechodzi przed frontem sztandarów. Orkiestry grają polski Hymn Narodowy. Cisza jest przejmująca. Naczelnny Wódz stoi na baczność przed Znakami, prowadzonymi Emigranta polskiego we Francji w jego walce o Polskę. Następnie gen. Andersowi przedstawiają się delegacje francuskie, a więc Prefekt, Mer Dieuze, wicemer miasta Nancy, oraz Zarząd Główny Federacji Polskich Obrońców Ojczyzny z kol. Kędzią i Felisiakiem na czele i szereg innych osobi-

Popołudniowe uroczystości rozpoczęły się od dekoracji b. żołnierzy Armii regularnej i POWN Medalami Wojska polskiego oraz francuskimi Krzyżami Wojennymi. Listę odznaczonych podamy w następnym numerze. Po dekoracji do wielotysięcznego tłumy przy przejmującej ciszy przemówił Gen. Anders najpierw po francusku, a później po polsku. Mocno niesły słowa Mówcy, zapadając głęboko w serca słuchaczy, którzy frenetycznymi oklaskami dawali wyraz, iż prawdy, głoszone przez Naczelnego Wodza, podziwiają, że wraz z Nim rzucą aliantom w twarz, że zdradzili najwzierniejszego sojusznika, że sprzedali go w niewolę krwawego totalizmu, że wraz z nim nie spoczną, dopóki nie wyzwolą Ojczyzny.

Sztandary ustawiają się do przeglądu.

Gen. Anders przed mikrofonem

Podziękowawszy za serdeczne przyjęcie, Naczelnny Wódz wyraża radość, że wśród tysięcy żołnierzy widzi ich rodziny, ich żony i dzieci. Pozwólcie więc, powiada, że powitam was naszym staropolskim, a tak drogim: Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus! Zgromadzeni ze wzruszeniem odpowiadają: Na wieki! — po czym Gen. Anders ciągnie dalej. Jest to smutna uroczystość, czczenie pamięci poległych. Gdy modliliśmy się w kościele za wolność i całość Polski i za godność człowieka, wydawało mi się, że koło nas w przestworzach unoszą się duchy milionów poległych w tej wojnie, które palcem nam wskazyją nasz cel, ten sam o który one walczyły: wolność, honor, sprawiedliwość społeczną. Pa miętnej nocy z dn. 21 na 22 czerwca 1941 r. na parę godzin przed przekroczeniem granicy przez wojska sowieckie ambasador hitlerowski Schullenburg zawiadomił Mołotowa, że Niemcy rozpoczynają się w stanie wojny z Sowietami. I wówczas Mołotow zdobył się tylko na taką odpowiedź: — Czy myślimy na to zasłużyli? — Masz pan rację, panie Mołotow. Nie zasłużyliście. Wszystko robiliście, aby wspomagać Niemców. I nie to tylko, boście w 1939 r. jak szakale rzucili się na Polskę, by jej wbić nóż w plecy. Miał pan rację, panie Mołotow. Pogwałciliście wszystkie umowy, nie dotrzymaliście żadnego zobowiązania, ale tego jednego wiernie dotrzymaliście. Bo jeszcze na parę godzin przed rozpoczęciem działań wojennych na wschodzie szły wielkie transporty benzyny, żelaza, zboża. Kreml wykonywał swe zobowiązania. Gdy żołnierz polski i żołnierz francuski ginęli w 1940 r. wobec przewagi czołgów i innej broni motorowej Niemców, to czołgi te pędzone były benzyną sowiecką, to żołnierz ten ginął pod ogniem sojusznika sowieckiego. I wówczas wojna ta nie była imperjalistyczna.

Słowo demokracja w Rosji ma inne znaczenie, niż na zachodzie. Dla nas demokracja — to honor, to wolność, to godność człowieka — dla niej to łagry, to terror, to wywożenie, to zabieranie mężów od żon, dzieci od matek. Inny jest język Rosji i nikt go nie zrozumie, jeżeli sobie nie postawi, jak my, założenia, że Rosja liczy się tylko z siłą, a cnotę ma za głupotę.

Następnie Gen. Anders omawia historię wielkich jednostek bojowych polskich, tworzonych we Francji przez wielkiego Żołnierza, śp. Gen. Sikorskiego. Specjalną dumą może się szczycić I Dyw. Gren., bowiem większą jej żołnierzy stanowią robotnik, chłop i inteligent polski, który za chlebem musiał emigrować, ale który Polskę zawsze w sercu nosił. I Dywizja pod dowództwem okrytego chwałą gen. Duchy walczyła do upadłego i jeżeli ustąpiła z pola walki, to dopiero na podstawie rozkazu swego Dowódcy. Ów rozkaz 4444 nakazywał przedzieranie się na południe, do portów francuskich, by stamtąd odpłynąć do Anglii i dalej za honor i Polskę się bić.

(dokończenie na stronie 3-ciej)

FP 2156

